

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Innehaver av tinglyst eiendomsrett og panterett.
- Ved eierskifte gjelder forsikringen inntil ny eier har kjøpt forsikring, maksimum 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på avtalt forsikringssted.

2.1 Spesielle gyldighetsområder

- I Norden for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet med inntil 3 000 000 kroner.
- Ansvarsforsikringen gjelder i Norden.
- Yrkesskadeforsikring ulønnet arbeidskraft der lov om yrkesskadeforsikring gjelder.
- Naturskader som inntreffer i Norge.

3. Hva forsikringen omfatter

Det fremgår av forsikringsbeviset hva som er avtalt.

3.1 Bygning

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Bygning. Til bygning medregnes grunnmur og fundamenter samt innvendige rørføringer, ledninger og fast montert utstyr som er nødvendig for bygningens formål.	<ul style="list-style-type: none"> • Innvendige rørføringer, ledninger og fast montert utstyr som er spesielt montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet.

3.2 I tillegg omfattes

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr frem til offentlig ledning eller brønn. • Bygningmessige forandringer foretatt i avtaleperioden med inntil 15 % av bygningens forsikringssum / fullverdigrunnlag. • Hageanlegg og utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger med inntil 500 000 kroner. • Redskap og løst tilbehør til bygningen, herunder gressklippere som kan kjøre inntil 10 km/t., med inntil inntil 300 000 kroner.	<ul style="list-style-type: none"> • Overvannsledning, infiltrasjons-/spredeledning, spredegrøft, brønn eller borehull. • Kunstnerisk utsmykning dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset. • Veksthus.

3.3 Merutgifter og tap som følge av erstatningsmessig skade

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Netto tapt husleieinntekt dekkes i inntil 36 måneder i normal gjenoppførings- eller reparasjonstid etter erstatningsmessig skade med inntil 20 prosent av bygningens forsikringssum/ fullverdigrunnlag<ul style="list-style-type: none"> ◦ som følge av erstatningsmessig naturskade inntil 10 000 000 kroner, begrenset til bygningens forsikringssum/ fullverdigrunnlag. ◦ dersom atkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke er direkte berørt. Tiltakene må ha sammenheng med erstatningsmessig skade. Dekkes inntil 10 000 000 kroner, begrenset til bygningens forsikringssum/ fullverdigrunnlag. når en ikke får leid ut lokalene igjen etter reparasjon av erstatningsmessig skade til den kontraktmessige husleie som gjaldt på skadedagen.	<ul style="list-style-type: none"> • Utgifter til påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skade ikke var inntruffet. • Merutgifter som skyldes at bygningen gjenoppføres større enn den skadde. • Merutgifter som følge av reparasjon etter antikvariske prinsipper.

Fremtind

<ul style="list-style-type: none"> • Merutgifter på grunn av prisstigning i normal gjennomførings- eller reparasjonstid. • Merutgifter ved utbedring som skyldes offentlig påbud gitt med hjemmel i lov eller forskrift med inntil 5 000 000 kroner. Påbudet må omfatte den skadde delen av bygningen, med mindre påbudet også omfatter uskadde deler av bygningen etter Plan- og bygningsloven. • Utgifter til riving, rydding, bortkjøring av verdiløse rester og merutgifter til lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av skadde ting innen 12 måneder etter erstatningsmessig skade. Merutgifter dekkes kun når påbud er gitt med hjemmel i lov eller forskrifter. Erstatningen er begrenset til 3 000 000 kroner.	
--	--

3.4 Ansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Forsikringen omfatter erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier av den forsikrede eiendom etter gjeldende rett kan pådra seg for skade på annen person eller ting. Se vilkår NBK-140.050 Ansvar Huseier.	

3.5 Yrskeskade ulønnet arbeidskraft

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Erstatningsansvar som følge av lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65 for ulønnet person.	

4. Hvilke skader som erstattes

Selskapet erstatter følgende tilfeldige og plutselige skader og utgifter som følge av skade:

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer dekkes ikke.
- Skade som følge av virus og uautorisert datainntrenging dekkes ikke.

4.1 Brann

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Brann. • Lynnedslag og elektrisk fenomen. • Eksplosjon og implosjon. • Nedsoting.	<ul style="list-style-type: none"> • Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.

4.2 Vann og annen væske

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Utstrømning av vann eller annen væske ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse fra<ul style="list-style-type: none"> ◦ bygnings rørledning med tilknyttet utstyr. ◦ akvarium. • Vann som trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet og i en slik mengde at det blir stående vann over gulvet. • Vannskade på tilstøtende og underliggende rom som følge av utett våtrom.	<ul style="list-style-type: none"> • Skade som skyldes at vann eller annen væske trenger inn i bygning på annen måte enn angitt, herunder skade som skyldes utett forbindelse mellom tak, taksluk og innvendig nedløp. • Skade på gulv og vegger i våtrom som skyldes at våtrommet ikke er vanntett. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk. • Skade som skyldes at vann eller annen væske trenger inn i bygning fra drencsystem, overvannsledning, infiltrasjonsledning eller spredeledning/-grøft. • Skade ved vanlig bruk, søl eller kondens. • Skade ved sopp, råte, virus og andre mikroorganismer eller bakterier. • Tap av gass, vann eller annen væske.

4.3 Brudd på bygningens rørledning for vann eller annen væske

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Brudd på innvendig og utvendig rørledning med tilknyttet utstyr. • Utgifter til tining av utvendig rør erstattes med inntil 200 000 kroner inklusive merutgifter og tap som framgår i punkt 3.3.	<ul style="list-style-type: none"> • Skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp. • Skade på drencledning med avløp.

Fremtind

4.4 Bruddskade på bygningsglass og sanitærutstyr

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Bruddskade på bygningsglass og sanitærutstyr.	<ul style="list-style-type: none"> Skade som alene består i riper og avskallinger. Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett.

4.5 Svikt i bygningens konstruksjon

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Skade som skyldes ekstraordinær svikt i de bærende bygningskonstruksjoner i de første 20 år etter at bygget var nytt.	<ul style="list-style-type: none"> Skader som oppstår så lenge leverandørgarantien løper eller som oppstår tidligere enn 12 måneder etter at overtakelsen har skjedd. Utbedring av de svakheter som forårsaket skaden. Skade på bærende konstruksjon under laveste gulv. Skade som skyldes kjæledyr, gnagere, insekter, bakterier, sopp eller råte.

4.6 Tyveri og hærverk

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Tyveri i bygning Hærverk	<ul style="list-style-type: none"> Tyveri og hærverk i bygning når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum. Utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadd. Skade som alene består av riper, flekker, avskallinger o.l.

4.7 Annen skade

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Tilfeldige og plutselige skader.	<p>Unntakene og begrensningene som fremgår av punktene over, gjelder også for dette punkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Skade som alene rammer mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat. Skade som består i svinn, sprekker, flekker, riper og avskallinger. Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, utvendig frost eller tele. Skade som skyldes materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering. Skade på hageanlegg og utvendig vannbasseng med tilknyttet utstyr, som skyldes klimatiske forhold. Vindskade på veksthus, antenner, skilt, markiser og lignende. Skade som skyldes dyr og insekter. Skade ved sopp, råte, bakterier og heksesot. Skade på takrenne og snøfanger i forbindelse med snøtyngde/-ras.

4.8 Naturskade

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Forsikringen omfatter naturskader i henhold til lov om naturskadeforsikring. Se vilkårshenvisning i forsikringsbevis.	

5. Erstatningsberegning

5.1 Oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- Kontantoppgjør
- Reparasjon
- Gjenoppføring/gjenanskaffelse
- Skjønn

Oppgjørsrutiner

- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Se bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår.

Fremtind

- Erstatningen ved kontantoppgjør kan ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.
- Selskapet har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.
- Merverdiavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden.
- Kommer gjenstander til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe gjenstanden tilbake fra selskapet innen 21 dager. Utbetalt erstatning må i så fall tilbakebetales til selskapet.

5.2 Forsikringssummer

5.2.1 Fullverdi - bygning

- Fullverdiforsikret bygning er forsikret for hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet - gjenoppføringsprisen.
- Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.
- Forsikringssum/ premieberegningss grunnlaget fastsettes av selskapet ved forhåndstakst og reguleres i henhold til prisindeks utarbeidet av Statistisk Sentralbyrå eller ved ny takst.
- Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring).
- Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ny bygning som ikke er meldt selskapet.

5.2.2 Førsterisiko Bygning, inventar, løsøre og maskiner

- Bygning erstattes med inntil avtalt forsikringssum som framgår av forsikringsbeviset. Reglene om underforsikring gjelder ikke.
- Inventar, løsøre og maskiner erstattes med gjenanskaffelsesprisen.
- Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentligste tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll og andre netto påløpte offentlige avgifter, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider, monteringsarbeider, herunder kabler og rør.
- For poster med oppgitt sum i vilkårene og for poster i forsikringsbeviset betegnet som «førsterisiko», erstattes skaden, etter fradrag av egenandel, inntil de oppgitte summer.
- De tillegg som er angitt i vilkåret, dekkes utover disse summene. Reglene om underforsikring gjelder ikke.

5.3 Hvordan erstatningen blir beregnet for bygning

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien av bygningen etter skaden, regnet etter samme regler (se punkt 5.2.1 Fullverdi - bygning).

Ved erstatningsberegningen skal det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdien som angitt nedenfor.

Økning i omsetningsverdi er differansen mellom:

- Bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden inntraff, idet det tas hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold.
- En beregnet omsetningsverdi på skadedagen for en ny eller reparert, tilsvarende bygning.

For bygninger som ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

5.3.1 Bygning som repareres/gjenoppføres innen 5 år av eier, eiers ektefelle/samboer eller livsarving

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene ovenfor med følgende fradrag:

5.3.1.1 Til samme formål, innen landets grenser

- Det gjøres fradrag for økning av omsetningsverdien som nevnt ovenfor. Fradrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40 prosent av bygningens omsetningsverdi før skaden.
- Bygningsdel/-komponent som på skadetidspunktet står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi med fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

5.3.1.2 Til annet formål innen landets grenser

- Det gjøres fradrag for enhver økning av omsetningsverdien som nevnt ovenfor.
- Erstatningen kan ikke settes høyere enn som for reparasjon/gjenoppføring til samme formål innen landets grenser.

5.3.2 Bygning som ikke repareres/gjenoppføres i samsvar med reglene ovenfor

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i underpunkt 2 i foregående avsnitt, men ikke høyere enn til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

5.3.3 Bygning som står foran riving, og midlertidig bygning som ikke repareres/gjenoppføres

Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for utgiftene ved riving.

5.4 Erstatningsregler for tilbehør til bygning

Ved ulik alder på de skadde deler, legges den eldste delens alder til grunn for erstatningen.

Fremtind

Tilbehør:	Fradragsfrie år:	Fradrag per påbegynt år, maks 80 %:
Utvendige ledninger av annet materiale enn plast	20 år	5 %
Tanker og kummer av annet materiale enn plast og glassfiber	20 år	5 %
Jord-/sjøvarmeledning	20 år	5 %
Berg- og jordvarmepumpe, luft til væske og luft til luft varmepumpe	5 år	10 %
Varmtvannsbeholdere, vannpumper og lignende	10 år	10 %
Varmekabler og annen innretning for ventilasjon, oppvarming og kjøling	10 år	5 %
Innebygde elektriske husholdningsmaskiner/-apparater	5 år	10 %

Fradraget gjøres av de totale reparasjonskostnadene.

5.5 Erstatningsregler - inventar, løsøre og maskiner

5.5.1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

- Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til samme - eller vesentlig samme - stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden fratrukket verdien etter skaden, beregnet etter samme regel.
- Det skal gjøres fradrag for verdiøkningen ved forbedring av tilstanden på den skadde ting eller del/komponent av tingen ved at brukt erstattes med nytt. Ved vurderingen tas det hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi og andre omstendigheter, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.
- Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.
- Når tingens alder utgjør mindre enn eller lik 30 prosent av tingens totale sannsynlige brukstid, regnes ikke fradrag i erstatningen.
- Når tingens alder utgjør mer enn 30 prosent av tingens totale sannsynlige brukstid beregnes maksimal erstatning etter følgende formel:

$$\frac{A \times 1,4 C}{B} = E$$

A = Sannsynlig gjenstående brukstid
B = Total sannsynlig brukstid
C = Gjenanskaffelsespris
E = Erstatning

5.5.2 Uten gjenanskaffelse eller reparasjon

- For ting som, uansett årsak, ikke blir gjenanskaffet eller reparert innen tre år etter at skaden inntraff beregnes erstatningsgrunnlaget som beskrevet i punktet over. Erstatning er likevel begrenset til differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden og omsetningsverdien for skadet ting.
- Kan skaden ikke repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av gjenanskaffelsesprisen, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som for gjenanskaffelsesprisen.
- For ting som ikke lenger er i bruk, settes erstatningsgrunnlaget ikke høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene ved demontering og annen klargjøring for salg.

5.5.3 Erstatningsberegning hageanlegg m.m.

- Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.
- Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenoppbyggingskostnad og nedgang i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal likevel ikke være mindre enn gjenoppbyggingskostnaden for hageanleggets toppsjikt.
- For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelses av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri og lignende.

5.5.3.1 Skader som ikke erstattes

- Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg.

5.6 Erstatningsregler - merutgifter og tap

5.5.1 Beregning av merutgifter ved offentlig påbud bygning

Merutgifter ved utbedring/gjenoppføring settes til forskjellen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av en bygning med samme størrelse, men utført i samsvar med påbud. Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.

Fremtind

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skaden. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet forsinkes eller hindrer byggearbeidet.

5.6.2 Tapt husleieinntekt

- Tap ved nedgang i husleieinntekt regnes fra skadedag til reparasjon/gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.
- Erstatning for tap i husleieinntekt kommer til utbetaling etter hvert som inntekten ville ha kommet. Det gjøres fradrag for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningserstatningen. Selskapet svarer ikke for økning i tap som skyldes at bygningen eller boligen ikke føres tilbake til samme stand som før skaden, eller disposisjoner gjort av forsikringstaker eller leietaker.
- For rom til eget bruk beregnes avbruddstapet på grunnlag av gjeldende markedspris for umøblerte rom.
- For utleide rom beregnes husleietapet på grunnlag av leieinntekten. Husleietapet inkluderer også den del av leieinntekten som er tilknyttet møblerte rom. Leiekontrakt legges til grunn ved erstatningsoppgjøret.

5.6.3 Prisstigning

Merutgifter som følge av prisstigning regnes fra skadedagen og for normal gjenoppførings- eller reparasjonstid for håndverkere.

Prisstigningen beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig endring i Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks (SSB) i gjenoppføringsperioden.

I den samlede erstatning for avbruddstap og prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

5.7 Selskapets overtakelse av panterett, ansvar overfor panthaver, konkursbo, dødsbo og andre nye eiere

Selskapets ansvar er begrenset til det laveste av følgende beløp:

- Forskjellen i eiendommens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i eiendommen på skadetidspunktet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden skjedde. For dødsbo gjelder bestemmelsene uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden skjedde.

5.8 Selskapets overtakelse av panterett

Dersom selskapet er ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntreter selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaver. Selskapet viker prioritet for pant som var tinglyst før forsikringstilfellet/skaden.

6. Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller punktene 6.1 - 6.4.
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.
- Når det gjøres aldersfradrag og dette fradraget overstiger den avtalte egenandel, trekkes ikke egenandel. Utgjør aldersfradraget mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.
- Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet, som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

6.1 Bruddskade på innvendige rør

Ved skade på, og skade som skyldes brudd på, innvendige rørledninger med tilknyttet utstyr, forhøyes avtalt egenandel avhengig av ledningens alder etter følgende tabell:

Alder	Egenandel
0 - 25 år	Avtalt egenandel
> 25 år	Egenandel 30 000 kroner eller avtalt egenandel dersom denne er høyere

Ved ulik alder på de skadde deler av rørledningen, legges eldste del til grunn for erstatningen.

6.2 Skade som skyldes frost

Ved bruddskade på bygningens rørledning, eller utstrømming av gass, vann eller annen væske, fratrekkes 15 000 kroner i tillegg til avtalt egenandel når skaden skyldes frost.

6.3 Bruddskade

Ved bruddskade på glass og sanitærutstyr i del av bygning som benyttes til boligformål, er egenandel 3 000 kroner.

6.4 Naturskade

Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til lov om naturskadeforsikring.

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker

2. Hvor forsikringen gjelder

- Norden
- Annet geografisk område dersom dette fremgår av forsikringsavtalen

3. Hva forsikringen omfatter**3.1 Bedriftsansvar**

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Erstatningsansvar i henhold til gjeldende rett for skade på tredjemanns person eller ting i egenskap av huseier. Skaden må være konstatert i forsikringstiden. <p>Ut over dette omfattes</p> <ul style="list-style-type: none"> • erstatningsansvar som byggherre/eier/bruker av fast eiendom når det utføres rehabilitering/ombygging av eksisterende bygningskropp eller vedlikehold av ledninger i grunnen tilhørende bygningen • erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av<ul style="list-style-type: none"> ◦ motorkjøretøy som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t og som ikke kan endres til større kjørefart ◦ båt med lengde inntil 15 fot og med motorkapasitet inntil 10 hk • erstatningsansvar for forurensning når forurensningen er plutselig og uforutsett. • når Norsk Standard er avtalt omfatter forsikringen erstatningsansvar for skade som sikredes underentreprenører påfører byggherrens eller tredjemanns person eller ting i forbindelse med utførelsen av kontraktarbeidet. Dersom underentreprenøren volder skade ved sprenging, graving, spunting, peling eller rivning er dette også omfattet av forsikringen. Underentreprenøren er ikke medforsikret og selskapet har full regressrett mot denne.	<ul style="list-style-type: none"> • kontraktsansvar • tilkomst gjennom eget arbeid eller omgjøring av eget mangelfullt arbeid • erstatningsansvar for skade på ting sikrede<ul style="list-style-type: none"> ◦ bruker, låner, leier eller har i kommisjon/salg ◦ har tatt hånd om for transport/flytting med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset ◦ har til forvaring, oppbevaring eller lagring med mindre annet fremgår av forsikringsavtalen • erstatningsansvar for straffbare handlinger • ansvar relatert til egne eller andres bøter, dagbøter, straffebøter, punitive damages, exemplary damages ol. • erstatningsansvar for skade på ting som tilhører sikredes familie • erstatningsansvar for personskade på personer i sikredes familie • erstatningsansvar for ærekrenkelser eller oppreisning etter skadeserstatningsloven av 13. juni 1969, § 3-5 og § 3-6. • erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy med eget framdriftsmaskineri eller annet motordrevet fartøy på vann eller i luft ut over det som fremgår til venstre. Dette gjelder også ved bruk av innleide innretninger. • erstatningsansvar for skade som relateres til asbest eller PCB. • erstatningsansvar for forurensning når årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett • erstatningsansvar etter lov om forvaltning om naturens mangfold 19.06.2009 nr. 100 • erstatningsansvar etter lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65. • erstatningsansvar for dambrudd. • erstatningsansvar som byggherre for nybygg, tilbygg eller påbygging. • når Norsk Standard ikke er avtalt dekkes ikke kontraktmedhjelpers erstatningsansvar voldt under utøvelse av annen virksomhet enn angitt i forsikringsbeviset • ansvar for kontraktsarbeider ut over det som forsikringstaker selv vil være erstatningsansvarlig og kontraktsrettslig ansvarlig for.

4. Forsikringen omfatter ikke**4.5 Definisjoner****4.5.1 Skade**

- Personskade anses inntruffet dersom død, skade eller sykdom er påført en person

Fremtind

-
- Tingskade anses inntruffet dersom løsøre - herunder dyr - eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt på annen måte

Økonomisk tap som er påført tredjeperson som følge av en skade selskapet erstatter, regnes som en del av skaden.

4.5.2 Familie

Med familie menes sikredes foreldre, ektefelle/samboer, barn, barnebarn, fosterforeldre, stebarn, søsken og deres ektefelle.

4.5.3 Kontraktsansvar

Med kontraktsansvar menes

- Ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid, produkt eller entrepris når skaden volder før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overlevering
- Ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid, produkt eller entrepris når skaden inntreffer eller oppdages etter overlevering
- Kostander ved reklamasjon og tilbaketakelse, herunder omkostninger i forbindelse med tilbaketreking, oppsporing, reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering, destruksjon av produktet
- Skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt
- Ansvar som går ut over det som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
- Ansvar som sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
- Ansvar for skade på selve produktet eller deler av dette
- Ansvar for skade som følger av at kjemisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt

4.5.4 Forurensning

Er årsaken til forurensning rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg, utstyr eller grunn, anses ikke denne som plutselig og uforutsett. Se definisjon i forurensningsloven av 13. mars 1981 § 6.

5. Erstatningsberegning

5.1 Forsikringssum og erstatningsutbetaling

Avtalt forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset

- Ved skade som inntreffer i de nordiske land dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssum.
- Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land er selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle, inklusive redningsomkostninger og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert. Det samme gjelder når årsaken til skaden er en sammenhengende kjede av hendelser (serieskade). Ansvar for serieskader er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden. Der det fremgår forskjellige forsikringssummer er selskapets totale ansvar for alle serieskader begrenset til den høyeste forsikringssum som gjaldt ved første serieskade.

Dersom forsikringssum avtales i annen valuta enn norske kroner er det valutakursen på tidspunktet for skaden som gjelder for utbetaling.

Dersom sikrede uten selskapets samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil selskapet foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og om eventuelle omkostninger er dekningsmessige.

Selv om forsikringssummen overskrides dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av selskapet og renter av dekningsmessig idømt erstatningsbeløp.

Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen erstatter selskapet prosessutgifter forholdsmessig.

Ved skade som inntreffer utenfor Norden er den samlede utbetalingsplikt, inklusive redningsomkostninger, renter og saksomkostninger, begrenset til den avtalte forsikringssum.

Ut over avtalt forsikringssum dekkes ikke redningsomkostninger for virksomheter der to av følgende forutsetninger er oppfylt:

- Mer enn 250 ansatte
- En salgsinntekt på minst 100 millioner kroner ifølge siste års regnskap.
- Eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner.

Norsk Standard

Dersom sikredes oppdrag er underlagt Norsk Standard NS 8405 eller andre Norske Standarder med tilsvarende innhold, er forsikringssummen 150G, med mindre høyere forsikringssum er avtalt.

5.2 Erstatningsregler

5.2.1 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes uten ugrunnet opphold. Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar
- å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- å møte ved forhandlinger, rettergang og ellers når selskapet har behov for dette

Uten selskapets samtykke må sikrede ikke

- Innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav
- Unnlate å påanke en fellende dom

5.2.2 Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet å behandle saken.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte. Framsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelse overfor skadelidte binder ikke sikrede.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper utover det som er fastsatt.

6. Regress

Selskapet forbeholder seg rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor selskapet har utbetalt erstatning til skadelidte og sikrede har oversittet fristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jf. FAL § 4-10, tredje ledd og FAL § 8-5, første ledd.

7. Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller av vilkårene. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes fra.

Naturskade

Vilkårs id: FFE-001.001-005 av 01.01.2022

1. Hva forsikringen omfatter

1.1

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Brannforsikrede objekter i Norge. • Når forsikret bygning er et bolighus eller fritidshus omfattes tomt oppad til 5 mål rundt forsikret bygning. Tilsvarende omfattes den del av vei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor. For øvrige bygninger omfattes kun utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang i tillegg til bygning.	<ul style="list-style-type: none"> • Produksjonsskog, avling på rot, dyrket mark, beite og utmark, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og gjenstander i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen. Selskapet erstatter likevel naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge. • Gjenstander som det ikke er naturlig å brannforsikre, for eksempel bruer, klopper, moloer, stein- og betongbrygger, damanlegg, tunneler og lignende. • Flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkludert feste på land. • Byggverk eller gjenstander i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt

Fremtind

	bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder. <ul style="list-style-type: none"> • Antenner, skilt, markiser og lignende. • Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre erstattes ikke.
--	---

2. Hvilke skader som erstattes

2.1	
Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Skader som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. § 1 i Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.	<ul style="list-style-type: none"> • Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang. • Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte og lignende.

3. Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, erstattes bygningen som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

I stedet for å erstatte tomt og bygninger kan forsikringsselskapet velge å sikre eiendommen, forutsatt at den sikrede samtykker skriftlig. Sikringstiltakene må gi så god beskyttelse mot ny naturskade at eieren kan få tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging på skadestedet. Forsikringsselskapet skal dekke utgiftene til sikringstiltakene og sørge for ettersyn og vedlikehold.

Er et brannforsikret bolighus eller fritidshus skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, skal forsikringsselskapet erstatte tomtens omsetningsverdi før skaden. Erstatningen er oppad begrenset til verdi tilsvarende fem dekar. Det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus skal dessuten erstattes som om de var totalskadet. Er grunnen under et brannforsikret bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av en naturulykke, gjelder tilsvarende selv om huset ikke er skadet.

Nødvendige redningsutgifter erstattes inntil gjenoppføringsprisen når forsikret objekt er skadd eller direkte truet ved utløst naturulykke. Andre gjenstander enn bygning erstattes med gjenanskaffelseprisen.

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for ikke å ha forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, vedkommende sin mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last. Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av myndighetene. Overskrids denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

4. Klagenemda for naturskadesaker

Sikrede eller selskapet kan forelegge spørsmål om det foreligger en naturskade, betingelser for nedsettelse eller nektelse av erstatning med videre for Klagenemda for naturskadesaker. Vedtak fra Klagenemda for naturskadesaker kan ikke påklages.